สร้างมูลค่าด้วยข้อมูล : การใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพเชิงเศรษฐกิจ

1 ยารักษาโรค : พลังจากธรรมชาติ สู่การรักษาชีวิต

จาก : พืชสมุนไพร สัตว์ทะเล จุลินทรีย์ และอวัยวะของสัตว์ที่มีฤทธิ์ทางเภสัช
ข้อมูลนำไปสู่ : การค้นคว้าและสกัดสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพที่มีคุณสมบัติต้านเชื้อโรค ต้านอักเสบ ต้านอนุมูลอิสระ เพื่อนำไปสู่การพัฒนายาตำรับยาสมุนไพร และผลิตภัณฑ์สุขภาพตามหลักเภสัชวิทยา

2 อาหารและเครื่องดื่ม : นวัตกรรมเพื่อความอร่อยและสุขภาพ

จาก : พืชผัก ผลไม้ เห็ด สาหร่าย จุลินทรีย์ เครื่องเทศ และผลิตภัณฑ์จากสัตว์
ข้อมูลนำไปสู่ : การพัฒนาสูตรอาหารและเครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์แปรรูป และกระบวนการหมักดอง หรือถนอมอาหารที่ปลอดภัย มีคุณค่าทางโภชนาการ และตอบโจทย์ตลาดสุขภาพในระดับอุตสาหกรรม

3 ที่อยู่อาศัย : สร้างสรรค์จากวัสดุธรรมชาติ สู่บ้านที่ยั่งยืน

จาก : ไม้จากป่าปลูก ฟาง ดิน ใยกล้วย ใยมะพร้าว และวัสดุเส้นใยธรรมชาติอื่น ๆ
ข้อมูลนำไปสู่ : การพัฒนานวัตกรรมวัสดุก่อสร้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ใช้พลังงานน้อยและมีคุณสมบัติเฉพาะ เช่น ทนความร้อน ดูดซับเสียง หรือย่อยสลายได้ เพิ่มทางเลือกให้กับการออกแบบบ้านประหยัดพลังงาน

4 เครื่องนุ่งห่ม : แฟชั่นยั่งยืนจากเส้นใยธรรมชาติ

จาก : เส้นใยจากฝ้าย ป่าน ปอ ไหม รวมถึงใยพืชจากกล้วยและสับปะรด
ข้อมูลนำไปสู่ : การผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การวิเคราะห์คุณสมบัติเส้นใยเพื่อพัฒนาเนื้อผ้าและการออกแบบเนื้อผ้าที่เหมาะสม และยกระดับสิ่งทอพื้นบ้านสู่ตลาดสากลด้วยดีไซน์ร่วมสมัย

5 เชื้อเพลิง : ชีวภาพเพื่อโลกที่ยั่งยืน

จาก : พืชพลังงาน (เช่น อ้อย, มันสำปะหลัง, ปาล์มน้ำมัน) เศษวัสดุเกษตร มูลสัตว์ และชีวมวลจากไม้
ข้อมูลนำไปสู่ : การวิจัยและพัฒนาวัตถุดิบชีวภาพที่มีศักยภาพสูงในการผลิตพลังงานทดแทนเช่น ไบโอดีเซล เอทานอล ก๊าซชีวภาพ และเชื้อเพลิงชีวมวล ลดการพึ่งพาเชื้อเพลิงฟอสซิล พร้อมบริหารจัดการวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรให้เกิดมูลค่าเพิ่ม

6 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : สัมผัสธรรมชาติ สร้างรายได้สู่ชุมชน

จาก : ความหลากหลายของระบบนิเวศ ชนิดพันธุ์พื้นถิ่น และวัฒนธรรมท้องถิ่น
ข้อมูลนำไปสู่ : การพัฒนาเส้นทางและกิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นการเรียนรู้ด้านธรรมชาติ วิถีชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างรายได้อย่างยั่งยืนให้กับชุมชนและเสริมสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์

7 ผลิตภัณฑ์จากชุมชน : คุณค่าสู่เศรษฐกิจฐานราก

จาก : พืชท้องถิ่น (เช่น สมุนไพร, ผลไม้ท้องถิ่น), สัตว์ (เช่น ไหม, รังนก), ภูมิปัญญาในการแปรรูปและการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์
ข้อมูลนำไปสู่ : การวิเคราะห์คุณสมบัติของวัตถุดิบชีวภาพและองค์ความรู้ท้องถิ่น การยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนให้ได้มาตรฐาน มีเอกลักษณ์ เพิ่มมูลค่าด้วยการสื่อสารเรื่องราวของผลิตภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากและความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืน

8 เกษตรกรรม : โอกาสทางเศรษฐกิจเพื่อความยั่งยืน

จาก : ข้อมูลการเพาะปลูกพืช การปศุสัตว์ การประมง การปรับปรุงพันธุ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อผลิตอาหารและวัตถุดิบ
ข้อมูลนำไปสู่ : การพัฒนาเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย เทคโนโลยีชีวภาพ การพัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ รวมถึงการยกระดับผลผลิตสู่เกษตรมูลค่าสูงที่สร้างรายได้อย่างยั่งยืนให้กับเกษตรกร

ตัวอย่างใน TH-BIF

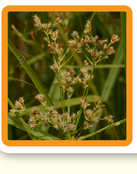

กกสามเหลี่ยม
(Actinoscirpus grossus)
การใช้ประโยชน์
ใช้ทอเสื่อ ตะกร้า และกระเป๋า รวมทั้งใช้จักสานเป็นฝาบ้าน ฝาเพดานหรือหลังคาบ้าน
ที่อยู่อาศัย | ผลิตภัณฑ์จากชุมชน

แห้วกรงกระเทียม
(Eleocharis dulcis)
การใช้ประโยชน์
หัวสดนำมารับประทานเป็นของหวาน และใช้ผลิตแป้ง, ลำต้นใช้สานเสื่อ หรือเป็นอาหารสัตว์
อาหารและเครื่องดื่ม | ผลิตภัณฑ์จากชุมชน

ยอป่า
(Morinda coreia)
การใช้ประโยชน์
สมุนไพร ที่อยู่อาศัย, เครื่องจักสาน และเครื่องใช้สอย
ยารักษาโรค | ที่อยู่อาศัย | ผลิตภัณฑ์จากชุมชน

ข้อมูลขับเคลื่อน

สังคมและวัฒนธรรม :
การใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

1 ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น :
อนุรักษ์และสืบสานความผูกพันกับธรรมชาติ

จาก : ข้อมูลชนิดพืชและสัตว์ที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรม ความเชื่อ และสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของชุมชน (เช่น ดอกไม้มงคล ใบไม้สำหรับทำพิธี หรือสัตว์ที่เป็นสัญลักษณ์ในประเพณี)

ข้อมูลนำไปสู่ : การอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณ โดยใช้พิธีกรรม ความเชื่อ และประเพณีเป็นกลไกในการคงอยู่ของพันธุ์พืชและสัตว์ท้องถิ่น นำไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน พร้อมส่งเสริมอัตลักษณ์และคุณภาพชีวิตของชุมชนในวิถีที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมพื้นถิ่น

2 ภูมิปัญญาพื้นบ้านและแพทย์แผนไทย:
มรดกแห่งการเยียวยา

จาก : ข้อมูลพืชสมุนไพรและสัตว์ที่ใช้ในตำรับยาไทยรวมถึงองค์ความรู้ด้านการปรุงยาการนวดแผนไทย การอยู่ไฟ และแนวทางการดูแลสุขภาพตามภูมิปัญญา ในแต่ละภูมิภาค

ข้อมูลนำไปสู่ : การรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาพื้นบ้านและแพทย์แผนไทยการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น และนำไปพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ปลอดภัยสอดคล้องกับบริบทชุมชน ช่วยสร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนที่ดีขึ้นของคนในท้องถิ่น

3 ศิลปะและหัตถกรรม :
แรงบันดาลใจจากธรรมชาติ

จาก : วัสดุจากธรรมชาติที่นำมาใช้ในงานหัตถกรรม (เช่น ไม้ไผ่ ป่าน ใยพืช ใบไม้ ดิน เปลือกหอย เมล็ดพืช) และลวดลายหรือสีสันของสิ่งมีชีวิตได้รับแรงบันดาลใจจากธรรมชาติ

ข้อมูลนำไปสู่ : การสร้างสรรค์งานศิลปะและหัตถกรรมที่สะท้อนภูมิปัญญาและอัตลักษณ์ของท้องถิ่น โดยอาศัยทรัพยากรชีวภาพเป็นทั้งวัสดุและแรงบันดาลใจ ส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของชุมชน และพัฒนาผลิตภัณฑ์ร่วมสมัยที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตและธรรมชาติอย่างยั่งยืน

ตัวอย่างใน TH-BIF

สะแกนา *(Combretum quadrangulare)*

การใช้ประโยชน์

ต้นและใบใช้ปรุงเป็นยารักษามะเร็ง, เมล็ดแก่นนำมาต้มหรือบดละเอียดผสมกับอาหารเป็นยาถ่ายพยาธิไส้เดือน ตัวกลม และเส้นด้าย, เนื้อไม้สามารถใช้ทำฟืนหุงต้ม, ภูมิปัญญาการอยู่ไฟ คือใช้ความร้อนในการรักษาสุขภาพของหญิงหลังคลอด นิยมใช้ไม้สะแกนาเป็นฟืนในการก่อไฟเพื่ออยู่ไฟ และเป็นสมุนไพรบำรุงหลังคลอด เพื่อแก้ปวดมดลูก มดลูกอักเสบ และช่วยขับน้ำคาวปลา

ยารักษาโรค | เชื้อเพลิง | ภูมิปัญญาพื้นบ้านและแพทย์แผนไทย

บัวหลวง *(Nelumbo nucifera)*

การใช้ประโยชน์

ใช้บูชาพระและเป็นสัญลักษณ์ทางศาสนาพุทธ, เป็นไม้ประดับ ใช้ตกแต่งบ้านเรือน สวน และสถานที่ต่างๆ เพื่อความสวยงามและความเป็นสิริมงคล, สามารถนำมาใช้บริโภคได้, มีสรรพคุณทางยา เช่น นำดีบัวมาทานมีรสขมแต่สร้างภูมิต้านทาน

ยารักษาโรค | อาหารและเครื่องดื่ม | ภูมิปัญญาพื้นบ้านและแพทย์แผนไทย

ปอกระสา *(Broussonetia papyrifera)*

การใช้ประโยชน์

ไม้โตเร็วปลูกเพื่อสร้างพื้นที่สีเขียว, เปลือกใช้ผลิตกระดาษ, เส้นใยทอผ้า, ใบเป็นอาหารสัตว์ เมล็ดเป็นอาหารของนกและกระรอก, น้ำมันเมล็ดใช้สำหรับเครื่องเขินและสบู่

การบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ | เครื่องนุ่งห่ม | ศิลปะและหัตถกรรม | ผลิตภัณฑ์จากชุมชน

สบู่แดง *(Jatropha gossypifolia)*

การใช้ประโยชน์

สมุนไพรและการใช้ในตำรับยาพื้นบ้านต่าง นำมาใช้ย้อมเส้นไหมได้ โดยให้สีเขียวหรือสีน้ำตาล ซึ่งมีความทนทานต่อการซักและแสง, การไล่แมลง (สารสกัดจากใบแห้)

ยารักษาโรค | เครื่องนุ่งห่ม | ภูมิปัญญาพื้นบ้านและแพทย์แผนไทย | การควบคุมโรคทางชีววิทยา

สู่รากฐานสิ่งแวดล้อมยั่งยืน : การใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพเพื่อ สิ่งแวดล้อม

1 การบำบัดและฟื้นฟู : พลังจากจุลินทรีย์และพืช

จาก : ข้อมูลชนิดจุลินทรีย์ที่มีคุณสมบัติในการย่อยสลายที่ใช้ในการบำบัดน้ำเสีย มลพิษ และสารอินทรีย์ พืชที่ดูดซับหรือสะสมสารพิษได้ดี (เช่น หญ้าแฝก ปอเทือง บัว หรือพืชน้ำอื่น ๆ) รวมถึงองค์ความรู้ด้านชีวฟื้นฟูและพฤกษบำบัด

ข้อมูลนำไปสู่ : การพัฒนาแนวทางการบำบัดมลพิษและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมด้วยกลไกทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยใช้จุลินทรีย์ในการย่อยสลายสารพิษ การใช้พืชในการดูดซับโลหะหนักและมลสาร รวมถึงการออกแบบระบบบำบัดน้ำเสียและฟื้นฟูดินด้วยพืชและจุลินทรีย์ ซึ่งช่วยลดการพึ่งพาสารเคมีและเทคโนโลยีราคาแพง พร้อมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในระดับท้องถิ่น

2 การควบคุมโรคทางชีววิทยา: ลดสารเคมี รักษาความสมดุล

จาก : ข้อมูลชนิดจุลินทรีย์และแมลงที่มีคุณสมบัติในการควบคุมศัตรูพืช, การใช้สารสกัดจากพืชสมุนไพรที่มีฤทธิ์ไล่หรือกำจัดแมลง, องค์ความรู้จากเกษตรกรและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการควบคุมศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี

ข้อมูลนำไปสู่ : การลดการใช้สารเคมีในการเกษตรและส่งเสริมระบบนิเวศเกษตรที่สมดุล โดยอาศัยกลไกควบคุมตามธรรมชาติ เช่น จุลินทรีย์ แมลงที่มีประโยชน์ และพืชสมุนไพร ซึ่งช่วยลดการปนเปื้อนสิ่งแวดล้อมรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ และสนับสนุนการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยอย่างยั่งยืน

3 แหล่งพันธุกรรม : พลังแห่งชีวิต เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

จาก : ข้อมูลพันธุกรรมพืช สัตว์ และจุลินทรีย์ท้องถิ่น (เช่น พันธุ์ไม้พื้นถิ่น, สัตว์พันธุ์พื้นเมือง, จุลินทรีย์ในดิน) แหล่งพันธุกรรมธรรมชาติ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้พันธุกรรมในการฟื้นฟูระบบนิเวศ

ข้อมูลนำไปสู่ : การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากแหล่งพันธุกรรมเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ เสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ และเพิ่มความสามารถของสิ่งแวดล้อมในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการใช้พันธุกรรมท้องถิ่นในการปลูกพืชคลุมดิน พืชต้านแล้ง และจุลินทรีย์ปรับปรุงดิน เพื่อฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรมและสร้างความยั่งยืนให้ระบบนิเวศในระยะยาว

4 การบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ: บทบาทของธรรมชาติ

จาก : ระบบนิเวศทางธรรมชาติที่มีบทบาทในการดูดซับคาร์บอน เช่น ป่าชายเลน ป่าพรุ ป่าไม้พื้นถิ่น) รวมถึงชนิดพืชที่มีศักยภาพในการดูดซับคาร์บอนและฟื้นฟูดิน (เช่น หญ้าแฝก ปอเทือง ไม้โตเร็ว พืชคลุมดิน)

ข้อมูลนำไปสู่ : การส่งเสริมแนวทางการใช้ธรรมชาติเป็นกลไกในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผ่านการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและระบบนิเวศอย่างเหมาะสมช่วยดูดซับคาร์บอน ลดความรุนแรงของภัยพิบัติ และเพิ่มความสามารถในการปรับตัวของชุมชน

ตัวอย่างใน TH-BIF

แหนแดง *(Azolla pinnata)*

การใช้ประโยชน์

ปุ๋ยพืชสด ใช้ในการปรับปรุงดินและปุ๋ยในนาข้าวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตรึงไนโตรเจน, อาหารสัตว์, ควบคุมวัชพืชโดยวิธีธรรมชาติ, มีความสามารถในการดูดซับโลหะหนักและสารมลพิษอื่นๆ

การบำบัดและฟื้นฟู | การควบคุมโรคทางชีววิทยา | การบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

สาหร่ายหางกระรอก *(Hydrilla verticillate)*

การใช้ประโยชน์

ไม้ดอกไม้ประดับสามารถใช้ตกแต่งตู้ปลา, ใช้บำบัดน้ำเสียและเป็นตัวชี้วัดว่าน้ำบริเวณนั้นสะอาด, เป็นอาหารสัตว์, ทำน้ำหมักชีวภาพ

การบำบัดและฟื้นฟู | แหล่งพันธุกรรม | การบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

หญ้าแฝก *(Vetiveria zizanioides)*

การใช้ประโยชน์

สมุนไพร, พืชคลุมดินรากยึดเกาะดินกันพังทลาย, อนุรักษ์ดินและน้ำ, การบำบัดมลพิษ,ระบบรากที่หนาแน่นช่วยสะสมคาร์บอนในดิน

ยารักษาโรค | การบำบัดและฟื้นฟู | แหล่งพันธุกรรม | การบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ตอบโจทย์ 4 ระดับ จากการมีข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพเป็นฐานสำคัญ

ระดับโลก

THE BIODIVERSITY PLAN
For Life on Earth

กรอบงานคุนหมิง-มอนทรีออล
ว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพของโลก
(Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework : KM-GBF)

ได้ถูกรับรองในการประชุม CBD COP15 เมื่อเดือนธันวาคม ค.ศ. 2022 สำหรับเป็นแผนการดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อนำในสู่การบรรลุพันธกิจปี ค.ศ. 2030 (2030 Mission) และวิสัยทัศน์ปี ค.ศ. 2050 ให้ประชาคมโลกมีคุณภาพชีวิตที่ดีควมคู่กับการมีธรรมชาติที่สมบูรณ์ หรือ

> “Living in Harmony with Nature”

SCAN ดูข้อมูลเพิ่มเติม

FROM AGREEMENT TO ACTION

จาก 23 เป้าหมายระดับโลก » สู่การกำหนด 12 เป้าหมายระดับชาติ

ระดับชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 1
การอนุรักษ์ ฟื้นฟู ขจัดภัยคุกคาม

ยุทธศาสตร์ที่ 2
การส่งเสริมเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3
การเสริมสร้างขีดความสามารถและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

SCAN ดูข้อมูลเพิ่มเติม

มติ ครม. เมื่อ 29 ตุลาคม 2567 “ประเทศไทยเป็น 1 ใน 119 ประเทศที่เสนอเป้าหมายระดับชาติ และ 1 ใน 44 ประเทศที่ส่ง NBSAP ได้ทันช่วงการประชุม CBD COP 16”

ระดับจังหวัด

ศูนย์ประสานงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความหลากหลายทางชีวภาพระดับจังหวัด
(Provincial Climate Change and Biodiversity Coordination Center :PCCB)

เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานกลาง บูรณาการ และเชื่อมโยงข้อมูลของทุกจังหวัด โดยให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.) เป็นแกนกลางในการสื่อสาร สร้างความรู้และความเข้าใจให้กับทุกภาคส่วนในจังหวัด เรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความหลากหลายทางชีวภาพ ข้อมูลรายจังหวัด ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยเฉพาะในพื้นที่สำคัญของจังหวัด

ทั้งนี้มีสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ให้การสนับสนุนข้อมูล

76 จังหวัดทั่วประเทศไทย ที่มีการเปิดศูนย์ฯ

ระดับท้องถิ่น

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี **อพ.สธ.**

ตอบโจทย์ ฐานทรัพยากร 3 ฐาน

แนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล ดังนี้

กรอบที่ 1 กรอบการเรียนรู้
กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร : ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจและเก็บรวบรวมทรัพยากรในพื้นที่ เพื่อเป็นตัวอย่างในการศึกษาหรือเก็บในพิพิธภัณฑ์ รวมถึงการขยายพันธุ์ต่อไป

กรอบที่ 2 กรอบการใช้ประโยชน์
กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร : ข้อมูลจากการสำรวจ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทั้ง 3 ฐานโดย อพ.สธ. ร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ นำไปสู่การเกิดฐานข้อมูลทรัพยากรของประเทศ

กรอบที่ 3 กรอบการสร้างจิตสำนึก
กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร : งานสวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียน งานพิพิธภัณฑ์ งานฝึกอบรมปฏิบัติการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถสนองพระราชดำริโดยการสมัครเข้ามาเป็นสมาชิกและดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น ทำงานร่วมกับสถานศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ ร่วมกันสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น